

جمهوری اسلامی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره استاندارد ایران

2648

ویژگیهای تاپس پلی استر مورد مصرف در نخ فاستونی

چاپ اول

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآورده‌ها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورایی عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی - انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارائی صنایع در جهت خودکفائی کشور - ترویج استانداردهای ملی - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب بمنظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری بمنظور حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان - مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته بندی و ترابری کالاهای مختلف - ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش - آزمایش و تطبیق نمونه کالاها با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه ای و صدور گواهینامه های لازم).

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد میباشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده مینماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار میدهد.

اجرای استانداردهای ملی ایران بِنفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین ایمنی و بهداشت مصرف کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینه‌ها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمتها میشود.

تهیه کننده

کمیسیون استاندارد ویژگیهای تاپس پلی استر مورد مصرف در نخ فاستونی

رئیس

صفرزاده کرمانی - ماشاا ... مهندس نساجی وزارت صنایع

اعضاء

دریاکناری - بیوک	فوق لیسانس طراحی	موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
دهدشتی زاده - اصغر	مهندس شیمی	شرکت پلی اکریل ایران
دیهمی - یوسف	مهندس نساجی	کارخانه پشمبافی ایران
ستوده - داریوش	مهندس نساجی	شرکت پلی اکریل ایران
قلمی - حسین	مهندس نساجی	کارخانه ایران مرینوس
هنرمندیان - پرویز	مهندس نساجی	کارخانجات مقدم

دبیر

طبری اصغری - نفیسه مهندس نساجی موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فهرست مطالب

ویژگیهای تاپس پلی استر مورد مصرف در نخ فاستونی

هدف

دامنه کاربرد

تعاریف

ویژگیها

عدل بندی

نشانه گذاری بر روی عدل

مطابقت با استاندارد

بسمه تعالی

پیشگفتار

استاندارد ویژگیهای تاپس پلی استر مورد مصرف در نخ فاستونی که بوسیله کمیسیون فنی صنایع نساجی تهیه و تدوین شده در سی و یکمین کمیته ملی استاندارد نساجی مورخ 65/3/26 مورد تأیید قرار گرفته ، اینک باستناد ماده یک قانون مواد الحاقی به قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب آذر ماه 1349 بعنوان استاندارد رسمی ایران منتشر می گردد .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع و علوم ، استانداردهای ایران در مواقع لزوم مورد تجدیدنظر قرار خواهند گرفت و هرگونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد .

بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدیدنظر آنها استفاده نمود .

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه حتی المقدور بین این استاندارد و استاندارد کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود .

لذا این استاندارد با بررسی امکانات و مهارتهای موجود و انجام آزمایشهای لازم تهیه گردیده است .

ویژگیهای تاپس پلی استر مورد مصرف در نخ فاستونی

1 - هدف

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگیهای تاپس پلی استر مورد مصرف در تولید نخ فاستونی می باشد .

2 - دامنه کاربرد

1-2- تاپس پلی استر مورد بحث در این استاندارد بمصرف تولید نخهای فاستونی می رسد و الیاف آن از نوع بریده شده می باشند .

2-2- این استاندارد در مورد تاپس هائی قابل اجرا است که بسته بندی شده و آماده عرضه ببازار می باشند .

2-3- در این استاندارد از ویژگیهای مربوط به عملیات رنگرزی گفتگو نمی گردد .

3 - تعاریف

3-1- پارتی : به کالایی گفته می شود که همجنس ، هم ظرافت ، هم رنگ و هم شفافیت و هم نوع بوده و دارای میانگین طول مشخصی باشد .

3-2- دنیر : بیان کننده ظرافت لیف است و عبارتست از وزن 9000 متر بر حسب گرم .

3-3- دسی تکس : عبارتست از وزن ده هزار متر لیف بر حسب گرم

3-4- وزن مخصوص خطی تاپس : عبارتست از وزن یک متر از تاپس بر حسب گرم .

3-5- رطوبت بازیافتی : عبارتست از درصد رطوبتی که الیاف خشک ، نسبت به وزن خشک خود جذب می نمایند .

3-6- رطوبت بازیافتی در شرایط استاندارد عبارتست از میزان رطوبت بازیافتی الیاف در شرایط استاندارد (طبق استاندارد ملی ایران به شماره 148)

3-7- رطوبت بازیافتی تجارتي : عبارتست از حداکثر میزان رطوبت بازیافتی که بهنگام محاسبه ارزش کالا ، منظور می گردد .

4- ویژگیها

4-1- الیاف تاپس پلی استر مورد مصرف در نخ فاستونی باید از نوع آنتی پیل¹ شده باشند .

4-2- ظرافت لیف باید حداکثر 4/4 دسی تکس (4 دنیر) باشد (آزمون بروش استاندارد ملی ایران به شماره 1667)

4-3- حداکثر ضریب تغییرات ظرافت لیف (CV) ده درصد می باشد .

4-4- میانگین طول متوسط الیاف باید 80 ± 10 میلی متر باشد (آزمون بروش استاندارد ملی ایران به شماره 1464).

4-5- حداکثر ضریب تغییرات میانگین طول متوسط لیف (CV) ده درصد می باشد .

4-6- قدرت لیف باید حداقل 2/2 گرم بر دنیر (8/19 گرم بر تکس) باشد . (آزمون بروش استاندارد ملی ایران به شماره²)

4-7- حداقل درصد ازدیاد طول لیف تا حد پارگی باید 20 درصد باشد (آزمون بروش استاندارد ملی ایران به شماره³)

4-8- وزن مخصوص خطی تاپس پلی استر باید $20 \pm 1/5$ گرم در متر باشد .

4-9- حداکثر متوسط تغییرات نایکنواختی (u درصد) وزن مخصوص خطی تاپس پلی استر 2/5 درصد می باشد .

4-10- میزان جعد الیافی پلی استر باید حداقل 28 عدد در دسی متر باشد .

4-11- حداکثر میزان جمع شدگی الیاف در هوای خشک گرم (با دمای 196 درجه سانتی گراد و به مدت نیم ساعت) 10 درصد

و در آب جوش (به مدت نیم ساعت) 3 درصد می باشد . (آزمون بروش استاندارد ملی ایران به شماره)

12-4- میزان نپ تاپس پلی استر حداکثر 8 عدد در هر 100 گرم می باشد .

(حداقل در 5 نمونه یک متری)

13-4- الیاف تاپس باید دارای حداکثر 0/3 درصد آنتی استاتیک⁴ باشند .

آزمون بروش استاندارد ملی ایران به شماره⁵

14-4- میزان رطوبت بازیافتی تاپس پلی استر مورد بحث در شرایط استاندارد طبق استاندارد ملی ایران به شماره 30 تعیین می گردد .

15-4- میزان رطوبت بازیافتی تجارתי تاپس پلی استر چهاردهم درصد می باشد .

16-4- درجات ثابت رنگ تاپس های رنگی باید طبق جدول شماره (1) باشد .

جدول شماره (۱)

ردیف	عوامل مختلف	حداقل درجه لکه گذاری	حداقل درجه تغییر رنگ	روش آزمون مطابق استاندارد شماره ایران
۱	نور	—	۰	۲۰۵
۲	شستشو	۴-۵	۴-۵	۱۸۹
۳	خشک شوئی	۴-۵	۴-۵	۱۸۲
۴	عرق بدن (اسیدی و قلیائی)	۴-۵	۴-۵	۱۷۶
۵	مالش خشک و مرطوب	۴-۵	۴-۵	۲۰۴
۶	فشار کم (خشک و مرطوب)	۴-۵	۴-۵	۲۵۰

5- عدل بندی

5-1- لازم است که هر یک از عمامه های تاپس در کیسه ای از جنس پلی اتیلن یا سلوفان بیرنگ قرار داده شوند و پس از بسته بندی هر چند عمامه تاپس در لفافی از جنس پلی اتیلن یا سلوفان بیرنگ ، تعداد مناسبی از بسته های حاصله در لفافی از جنس پلی اتیلن یا پلی پروپیلن یا چتایی مقاوم عدل بندی گردند . رعایت نکات مذکور در مورد صادرات و واردات الزامی است ولی در مورد مصارف داخلی ، کافی است که هر یک از عمامه های تاپس در کیسه ای از جنس پلی اتیلن یا سلوفان بیرنگ قرار داده شده

و سپس در لفافی از جنس پلی اتیلن یا پلی پروپیلن عدل بندی گردند . قرار دادن شماره پارتی در داخل بسته بندی هر عمامه ضروری است .

5-2- لازم است که عمامه های موجود در هر عدل با احتساب حد رواداری 5 درصد هموزن باشند .

5-3- عدلهای هر پارتی باید هموزن و هم شکل بوده و دارای ابعاد یکسان باشند .

5-4- عدل بندی باید به طور محکم انجام گیرد و از اطراف باز نباید .

5-5- ابعاد عدل باید مورد توافق فروشنده و خریدار قرار گیرد .

5-6- حداقل وزن هر عدل در هنگام فروش , با احتساب رطوبت تجارتي مجاز باید برابر مقدار اظهار شده بر روی عدل باشد .

5-7- عدلها باید تسمه کشی و یا مفتول کشی گردند و در مورد واردات و صادرات باید از تسمه فلزی استفاده گردد .

5-8- تسمه کشی و یا مفتول کشی باید در دو جهت طولی و عرضی عدل انجام گیرد و فاصله دو مفتول و یا دو تسمه موازی در جهت طول باید حداکثر 20 سانتی متر باشد و در جهت عرضی حداقل دو ردیف تسمه کشی انجام گیرد .

6 - نشانه گذاری بر روی عدل

اطلاعات زیر باید بطور ثابت و خوانا و بزبان فارسی بر روی هر عدل درج گردد , در مورد صادرات و واردات , این اطلاعات باید بزبان مورد توافق فروشنده و خریدار باشد :

6-1- نام و نشانی تولید کننده

6-2- نام تجارتي کالا

6-3- جنس (تاپس پلی استر)

6-4- عبارت آنتی پیل شده

6-6- شماره عدل

6-7- شماره پارتی

6-8- شماره سفارش (در مورد صادرات و واردات)

6-9- وزن خالص

6-10- وزن ناخالص

11-6- طول لیف بر حسب میلی متر

12-6- ظرافت لیف بر حسب دسی تکس و یا دنیر

13-6- نشانه چتر

14-6- نشانه قلاب که بر روی آن ضربدر کشیده شده باشد .

15-6- مقصد

16-6- سایر نشانه‌های مورد نیاز در صورت توافق فروشنده و خریدار

7 - مطابقت با استاندارد

1-7- نمونه‌برداری

1-1-7- نمونه‌های مورد آزمون باید معرف واقعی خواص کالا در پارتی بوده و به طور تصادفی انتخاب گردند .

2-1-7- لازم است که نمونه‌برداری از عدلهای هر پارتی طبق استاندارد ملی ایران به شماره 1208 انجام گیرد , بطوریکه دسته‌های انتخاب شده از عمایه‌های مختلف هر عدل باشد .

2-7- شرایط آزمون

1-2-7- نمونه‌ها را باید حداقل 24 ساعت پیش از آزمون در شرایط 65 ± 2 درصد رطوبت نسبی و 20 ± 2 درجه سانتیگراد دما قرار داده (مطابق استاندارد ملی ایران به شماره 948) و سپس آزمونهای لازم را در همین محیط انجام داد .

2-2-7- لازم است که تمام آزمونهای ذکر شده در این استاندارد , طبق استاندارد مربوطه انجام گیرد .

3-2-7- هرگاه ویژگیهای نمونه‌های مورد آزمون با ویژگیهای این استاندارد مطابقت نداشته باشد , کالا خارج از استاندارد تلقی می‌گردد .

2- در دست تدوین است .

3- در دست تدوین است .

Anti - Static-4

5- در دست تهیه می باشد .

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

2648

